

Projekt

z dnia 11 września 2023 r.

Zatwierdzony przez .....

**UCHWAŁA NR .....
RADY MIASTA RYBNIKA**

z dnia ..... 2023 r.

w sprawie przyjęcia Programu wspierania przedsiębiorczości w Rybniku na lata 2023-2027

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40 ze zmianami),

na wniosek Prezydenta Miasta, po zaopiniowaniu przez Komisję Gospodarki Przestrzennej i Działalności Gospodarczej oraz Komisję Finansów i Rozwoju,

Rada Miasta Rybnika

uchwala:

§ 1. Przyjąć Program wspierania przedsiębiorczości w Rybniku na lata 2023-2027 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik do uchwały Nr .....
Rady Miasta Rybnika
z dnia ..... 2023 r.

Rybnik

PROGRAM WSPIERANIA PRZEDSIĘBIORCZOŚCI W RYBNIKU NA LATA 2023-2027

Rybnik 2023

Opracowanie:

Urząd Miasta Rybnika – Wydział Strategii i Obsługi Inwestora

ul. Bolesława Chrobrego 2, 44-200 Rybnik

www.rybnik.eu/biznes

Spis treści

I. Wprowadzenie.	5
II. Diagnoza – potencjał przedsiębiorczości w Rybniku.	6
III. Cele strategiczne i wskaźniki Programu wspierania przedsiębiorczości.	21
IV. Budżet Programu na lata 2023 – 2027.	35
V. Monitoring i ewaluacja Programu.	39
VI. Zgodność Programu ze Strategią rozwoju miasta Rybnika „Rybnik 2030”. Pierwszy krok transformacji.	39
VII. Wykaz tabel.	41
VIII. Wykaz rysunków.	41
IX. Wykaz załączników.	42

Wykaz skrótów:

BDL GUS – Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego.

CEIDG – Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej.

CSR – ang. Corporate Social Responsibility – Społeczna odpowiedzialność biznesu.

ESG – ang. Environmental, Social and Corporate Governance – Środowisko, społeczna odpowiedzialność i ład korporacyjny.

GUS – Główny Urząd Statystyczny.

GZM – Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia.

MŚP – małe i średnie przedsiębiorstwa.

PKD – Polska Klasyfikacja Działalności.

Słowniczek:

Hackaton (lub hackathon) – maraton projektowania dla programistów którego celem jest wypracowanie innowacyjnych technologii lub rozwiązania określonego problemu.

Instytucje Otoczenia Biznesu (IOB) – bez względu na formę prawną, podmioty prowadzące działalność na rzecz rozwoju przedsiębiorczości i innowacyjności, niedziałające dla zysku lub przeznaczające zysk na cele statutowe zgodnie z zapisami w statucie lub innym równoważnym dokumencie założycielskim, posiadające bazę materialną, techniczną i zasoby ludzkie oraz kompetencyjne niezbędne do świadczenia usług na rzecz sektora MŚP.

Rejestr REGON – Rejestr REGON jest bieżąco aktualizowanym zbiorem informacji o podmiotach gospodarki narodowej prowadzonym w systemie informatycznym w postaci centralnej bazy danych przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego.

I. Wprowadzenie.

Program wspierania przedsiębiorczości w Rybniku na lata 2023-2027 został opracowany w celu wsparcia rozwoju przedsiębiorczości na terenie Rybnika.

Przedsiębiorczość jest rozumiana tutaj szeroko: nie tylko, jako rozwój pomysłów biznesowych i prowadzenie działalności gospodarczej, lecz także umiejętności, postaw i zbioru kompetencji, które pozwolą odnaleźć się w zmiennych realiach rynkowych. Tym samym Program odnosi się zarówno do przedsiębiorczości w wymiarze ekonomicznym, jak również do postawy przedsiębiorczej.

Jest to pierwszy taki program przyjmowany przez samorząd rybnicki. Należy jednakże zauważyć, iż niektóre z ujętych w nim działań były już realizowane. Program pozwoli na lepszą realizację działań własnych samorządu i rozwinięcie zakresu działań już realizowanych na rzecz przedsiębiorców, współpracę z podmiotami wspierającymi rozwój gospodarczy, a także poprawę warunków do inwestowania na terenie Rybnika.

Rozwój przedsiębiorczości stoi przed szeregiem wyzwań. W ostatnich latach były to m.in. pandemia Covid-19, wzrost inflacji oraz kosztów prowadzenia działalności. Z drugiej strony jesteśmy świadkami takich procesów jak cyfryzacja usług, liczne zmiany prawne i finansowe dotyczące prowadzenia działalności gospodarczej, dekarbonizacja i odchodzenie od stosowania paliw kopalnych, które wśród przedsiębiorców wymuszają zmianę lub dostosowanie do zmieniających się warunków.

W dłuższym horyzoncie czasu kluczowym wyzwaniem będzie transformacja gospodarcza regionu i miasta dotycząca transformacji energetycznej i wygaszania przemysłu górniczego. To oznacza konieczność rozwoju gospodarczego w oparciu o inne niż dotychczasowe ścieżki rozwoju, które bazowały na sektorach tradycyjnych. W tym kontekście niezmiernie istotny jest rozwój sektora mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw, które mogą przyczynić się do tego, że cały proces transformacji przebiegnie efektywnie. To wiąże się z tworzeniem warunków do inwestowania i przyjaznego klimatu biznesowego. Nie mniej istotnym aspektem jest edukacja w zakresie przedsiębiorczości i kształtowanie postaw przedsiębiorczych wśród osób młodych wkraczających na rynek pracy.

Intencją stojącą za Programem jest rozwój Rybnika jako atrakcyjnego miejsca prowadzenia oraz rozwijania działalności gospodarczej. Również w odniesieniu do Aglomeracji Rybnickiej i Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego, którego Rybnik jest najważniejszym ośrodkiem gospodarczym.

W ramach Programu wspierania przedsiębiorczości w Rybniku na lata 2023-2027 przedstawiono rozwiązania, które pozytywnie wpłyną na warunki dla rozwoju szeroko pojętej przedsiębiorczości w Rybniku oraz atrakcyjność inwestycyjną miasta. Program wdraża również zapisy „Strategii rozwoju miasta Rybnika „Rybnik 2030”. Pierwszy krok transformacji” w wymiarze gospodarczym.

Celem zadań ujętych w Programie jest pobudzenie ducha przedsiębiorczości i kreatywności wśród rybniczank i rybnicz, w tym w szczególności osób młodych, zachęcenie do podejmowania odważnych i konkretnych działań biznesowych w Rybniku oraz podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej miasta dla inwestorów wewnętrznych i zewnętrznych.

II. Diagnoza – potencjał przedsiębiorczości w Rybniku.

Prezentując diagnozę potencjału przedsiębiorczości w Rybniku przyjęto założenie, by opis ten miał bardzo syntetyczny charakter. Analiza obejmująca zmiany w liczbie podmiotów gospodarczych i ich struktury w okresie ostatnich 4 lat oraz identyfikację potrzeb przedsiębiorców została przygotowana między innymi w oparciu o:

- dostępne dane statystyczne: Głównego Urzędu Statystycznego (GUS), Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG) i Powiatowego Urzędu Pracy w Rybniku,
- wyniki badań z przeprowadzonych ankiet wśród przedsiębiorców, osób planujących założyć własną działalność gospodarczą oraz młodzieży z rybnickich szkół ponadpodstawowych (ankieta dostępna była w okresie od 6 do 24 marca 2023 r.),
- rezultaty spotkania warsztatowego w dniu 20 marca 2023 r. z przedstawicielami podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w Rybniku, jak i osobami rozważającymi rozpoczęcie takiej działalności w mieście, oraz otwartego spotkania konsultacyjnego na którym prezentowano założenia Programu w dniu 16 sierpnia 2023 r.,

- efekty rozmów z przedstawicielami samorządu gospodarczego.

Dokument został poddany konsultacjom społecznym, które odbywały się w okresie od 23 sierpnia do 5 września 2023 r.

Przedsiębiorczość w Rybniku w ujęciu strukturalnym

Na terenie Rybnika, na koniec 2022 r., funkcjonowało 15 202 podmiotów prowadzących działalność gospodarczą, w tym 15 191 mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw¹. Ich liczba w ostatnich latach utrzymuje tendencję wzrostową – patrz dane w tabeli poniżej. Dane w tabeli obejmują podmioty posiadające główną siedzibę w Rybniku (dane bez jednostek lokalnych)².

Tabela 1: Podmioty w Rybniku wpisane do rejestru REGON według kryterium liczby pracujących w latach 2019-2022.

Podmioty gospodarcze wg klas wielkości	2019	2020	2021	2022
Ogółem	14 155	14 522	14 947	15 202
0-9 pracowników	13 506	13 893	14 324	14 589
10-49 pracowników	540	524	520	511
50-249 pracowników	98	94	93	91
250 i więcej pracowników	11	11	10	11

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego (GUS BDL).

Można zauważyć, przede wszystkim dominującą przewagę liczby podmiotów o liczbie pracowników poniżej 10 osób (w tym samozatrudnionych) i stały wzrost liczebności tej grupy podmiotów.

¹ Na potrzeby dokumentu przyjmujemy tylko kryterium liczby osób zatrudnionych odpowiednio poniżej 10 pracowników, 50 i 250 pracowników.

² Dane GUS publikowane są według głównej siedziby podmiotu. Oznacza to m.in., że podmioty posiadające tylko swoje oddziały w Rybniku (bez głównej siedziby podmiotu), nie będą ujęte w tym zestawieniu.

Liczba podmiotów według form prawnych w latach 2019-2022 została przedstawiona poniżej (wybrane formy prawne nie sumują się do liczby podmiotów ogółem podanych w tabeli wcześniejszej):

Tabela 2: Podmioty w Rybniku wpisane do rejestru REGON według wybranych form prawnych w latach 2019-2022.

Forma prawna podmiotów wpisanych do rejestru REGON	2019	2020	2021	2022
Spółki handlowe kapitałowe ³	1 239	1 277	1 351	1 445
Spółki handlowe osobowe ⁴	222	223	216	206
Spółki cywilne	1 227	1 231	1 224	1 221
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	10 277	10 571	10 898	11 046
Przedsiębiorstwa państwowe	0	0	0	0
Spółdzielnie	22	21	20	16
Fundacje	73	80	82	85
Stowarzyszenia i organizacje społeczne	319	319	322	327
Podmioty sektora publicznego (ogółem)	270	238	241	241

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS BDL.

Zauważalny jest wzrost liczby zarówno osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, spółek kapitałowych (przede wszystkim spółek z o.o.), jak i liczby fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych.

Na wzrost liczby osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą mogą mieć wpływ również zmiany formy zatrudnienia z umowy o pracę na samozatrudnienie (umowy B2B) – na co wskazują eksperci analizujący zmiany na rynku pracy w ostatnich latach⁵. Zmiany takie charakterystyczne są dla niektórych branż, np. dla branży IT (zaliczanej w Polskiej Klasyfikacji Działalności PKD do sekcji J). Poniżej przedstawiono zmiany w liczbie osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w Rybniku w poszczególnych branżach (według sekcji PKD).

³ Spółki handlowe kapitałowe: Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, Spółki akcyjne, Proste spółki akcyjne.

⁴ Spółki handlowe osobowe: Spółki jawne, Spółki komandytowe, Spółki partnerskie, Spółki komandytowo-akcyjne.

⁵ Por. <https://www.rp.pl/rynek-pracy/art19038121-w-pandemii-latwiej-o-etat-ale-przybywa-umow-b2b>.

Tabela 3: Zmiana liczby osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w Rybniku wpisanych do rejestru REGON według sekcji PKD w latach 2019-2022.

Sekcje PKD 2007	2019	2020	2021	2022	Zmiana w okresie 2019-2022
Ogółem osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	10 277	10 571	10 898	11 046	+7,48%
Sekcja A – Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	99	97	102	110	+11,11%
Sekcja B – Górnictwo i wydobywanie	3	3	3	2	-33,33%
Sekcja C – Przetwórstwo przemysłowe	825	823	840	837	+1,45%
Sekcja D – Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	1	2	0	0	-100,00%
Sekcja E – Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	13	13	14	14	+7,69%
Sekcja F – Budownictwo	1 502	1 574	1 634	1 698	+13,05%
Sekcja G – Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	2 744	2 797	2 821	2 734	-0,36%
Sekcja H – Transport i gospodarka magazynowa	665	680	682	686	+3,16%
Sekcja I – Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	304	322	328	305	+0,33%
Sekcja J – Informacja i komunikacja	384	423	483	537	+39,84%
Sekcja K – Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	326	321	321	322	-1,23%
Sekcja L – Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	149	159	173	170	+14,09%
Sekcja M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	1 202	1 224	1 279	1 333	+10,90%
Sekcja N – Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	275	301	315	320	+16,36%
Sekcja O – Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	3	3	3	3	0,00%

Sekcje PKD 2007	2019	2020	2021	2022	Zmiana w okresie 2019-2022
Sekcja P – Edukacja	290	289	311	331	+14,14%
Sekcja Q – Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	733	750	778	806	+9,96%
Sekcja R – Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	172	179	189	193	+12,21%
Sekcje S, T, U – Pozostała działalność usługowa; gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby; organizacje i zespoły eksterytorialne	587	611	622	645	+9,88%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS BDL.

Można zauważyć, że w analizowanym okresie, w wielu branżach nastąpił wzrost liczby osób prowadzących działalność gospodarczą.

Jednocześnie, na podstawie danych zgromadzonych w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG), na koniec 2022 roku aktywnych było 7 018 osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą⁶ znajdujących się w ewidencji CEIDG, i jednocześnie 1 634 zawieszonych. Na koniec 2020 roku było to odpowiednio 7 239 aktywnych podmiotów i 1 377 zawieszonych. Oznacza to wzrost liczby zawieszonych podmiotów z 16,0% do 18,9% ogółem. Wśród przyczyn tego zjawiska można wskazać trudną sytuację ekonomiczną w latach 2020-2022 spowodowaną pandemią Covid-19 i wprowadzonymi obostrzeniami w wielu branżach gospodarki, a następnie znaczącym wzrostem inflacji i kosztów prowadzenia działalności gospodarczej.

Rybnik na tle otoczenia i innych miast

Spoglądając na dane dotyczące poziomu przedsiębiorczości na tle regionu, liczonego jako relacja liczby podmiotów gospodarczych do liczby mieszkańców w wieku produkcyjnym⁷, można dostrzec, że Rybnik w odniesieniu do miast Subregionu Zachodniego i Aglomeracji Rybnickiej utrzymuje pozycję wiodącą.

⁶ W tym spółki cywilne.

⁷ Jest to najczęściej stosowany miernik przedsiębiorczości i kreatywności.

Natomiast w porównaniu do innych miast województwa śląskiego, wartość wskaźnika dla Rybnika jest zbliżona do wartości średniej wojewódzkiej. Dane dla lat 2019-2022 zaprezentowano w tabeli poniżej.

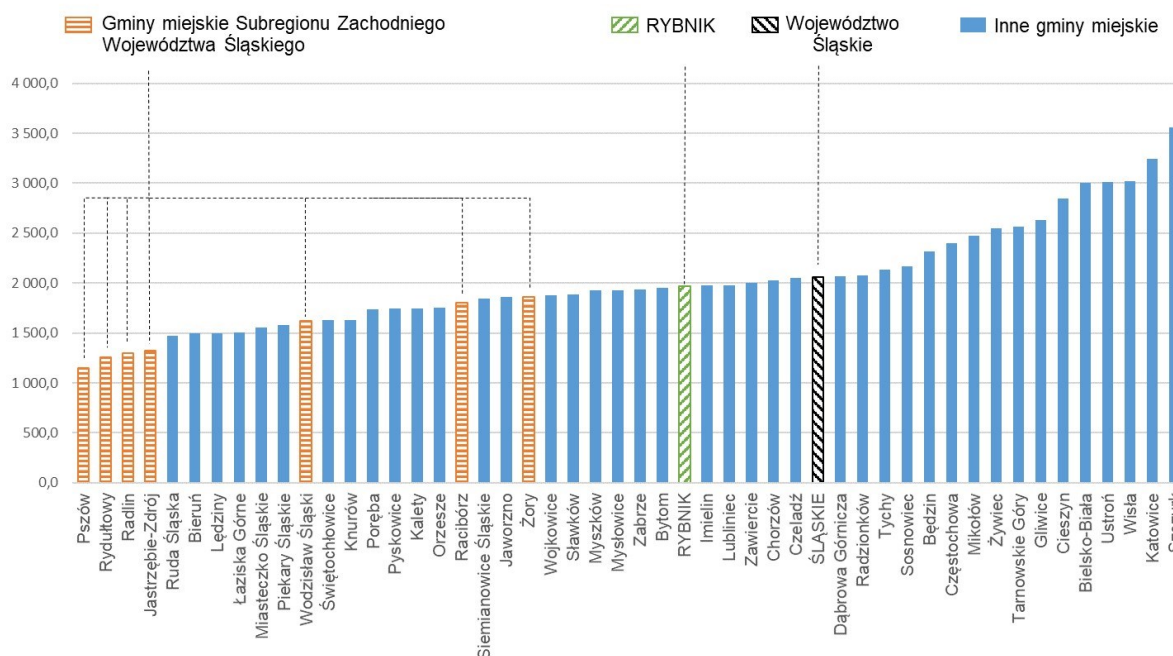
Tabela 4: Podmioty gospodarcze o liczbie pracowników poniżej 250 pracowników na 10 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym w Rybniku na tle wybranych miast w latach 2019-2022.

	2019	2020	2021	2022
Rybnik	1 708,3	1 821,1	1 904,1	1 967,4
Jastrzębie-Zdrój	1 125,8	1 209,9	1 278,1	1 318,7
Racibórz	1 503,9	1 655,2	1 732,4	1 800,2
Wodzisław Śląski	1 383,7	1 488,8	1 567,6	1 622,2
Żory	1 608,1	1 698,2	1 797,4	1 862,8
ŚLĄSKIE	1 786,1	1 896,4	1 986,1	2 060,9
Bielsko-Biała	2 701,7	2 792,7	2 914,0	3 000,6
Bytom	1 665,3	1 809,7	1 877,5	1 948,8
Częstochowa	2 096,3	2 215,6	2 329,0	2 395,1
Dąbrowa Górnicza	1 815,5	1 912,5	2 002,2	2 068,3
Gliwice	2 317,9	2 414,5	2 528,2	2 628,0
Katowice	2 820,6	2 924,2	3 080,0	3 237,2
Ruda Śląska	1 266,4	1 340,7	1 407,1	1 468,7
Sosnowiec	1 898,3	2 003,9	2 092,9	2 161,6
Tychy	1 848,5	1 964,6	2 047,6	2 134,1
Zabrze	1 619,6	1 790,1	1 867,8	1 934,8

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS BDL.

Porównanie tego wskaźnika dla wszystkich miast zostało przedstawione na kolejnym rysunku.

Rysunek 1: Podmioty gospodarcze na 10 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym w gminach miejskich województwa śląskiego w 2022 roku – Rybnik na tle innych miast.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS BDL.

W tym zestawieniu Rybnik zajmuje 9 pozycję wśród 19 miast na prawach powiatu, i 22 pozycję wśród 49 gmin miejskich województwa śląskiego.

Poziom bezrobocie

Poziom bezrobocie w Rybniku mierzony stopą bezrobocia jest najniższy w Subregionie i jest jednym z najniższych w województwie. Na koniec 2022 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Rybniku zarejestrowanych było 1 475 bezrobotnych. Stopa bezrobocia w Rybniku wyniosła 2,7%, gdy w pozostałych powiatach Subregionu (w tym miastach na prawach powiatu) wahała się w wartościach od 3,2% do 5,1%. Należy zaznaczyć, iż wśród bezrobotnych, aż 63,7% stanowią kobiety (udział powyżej 60% kobiet wśród zarejestrowanych bezrobotnych jest wyróżnikiem wszystkich powiatów Subregionu Zachodniego na tle województwa śląskiego). Blisko 25% bezrobotnych to osoby poniżej 30 r.ż. i podobnie 25% to osoby powyżej 50 r.ż. Natomiast osoby długotrwale bezrobotne stanowiły 41,6% bezrobotnych w Rybniku.

Podstawowe instrumenty wspierania przedsiębiorczości

Poniżej przedstawiono zestawienie działań Powiatowego Urzędu Pracy w Rybniku w ostatnich 3 latach w zakresie działań wspierających rozwój przedsiębiorczości i powstawania nowych miejsc pracy.

Tabela 5: Działania Powiatowego Urzędu Pracy w Rybniku na rzecz wspierania przedsiębiorczości podejmowane w latach 2020-2022.

Działanie	2020	2021	2022
Refundacja kosztów doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy	27	69	49
Dofinansowanie wynagrodzeń osób 50+	9	10	11
Bon zatrudnieniowy	8	17	29
Dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej	102	174	169
Targi Pracy (liczba wystawców)	-	-	39
Prace interwencyjne (zatrudnione osoby)	51	136	123
Krajowy Fundusz Szkoleniowy (liczba umów zawartych z pracodawcami / liczba pracowników uczestniczących w szkoleniach)	217/1129	209/471	207/337

Uwaga: „Targi Pracy” w latach 2020 i 2021 nie były organizowane ze względu na obostrzenia wprowadzone w związku z pandemią COVID-19.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Rybniku.

Samorząd gospodarczy i integracja środowiska przedsiębiorców

W Rybniku działają organizacje zrzeszające przedsiębiorców z obszaru Rybnika i Aglomeracji Rybnickiej, w tym również organizacje samorządu gospodarczego.

Są to m.in.:

- Cech Rzemiosł oraz Małej i Średniej Przedsiębiorczości,
- Izba Rzemieślnicza w Rybniku,
- Izba Przemysłowo-Handlowa Rybnickiego Okręgu Przemysłowego.

Integracji środowiska przedsiębiorców służą cykliczne wydarzenia (konferencje) dedykowane przedsiębiorcom organizowane w Rybniku. Wśród nich możemy wymienić konferencje:

- „Rybnik dla biznesu” – organizator: Miasto Rybnik,
- ”Kobieta z Ikrą” – główny organizator: DMS sp. z o.o. (Rybnik) we współpracy z Centrum Rozwoju Inicjatyw Społecznych CRIS,
- „Razem w biznesie” – organizator: Sabina Cieślar onawbiznesie.pl,
- Kongres Corporate Governance w ramach cyklu Perspektywy rozwoju nadzoru korporacyjnego i audytu wewnętrznego – organizator: Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach.

Edukacja zawodowa w Rybniku

Edukacja zawodowa prowadzona jest w Rybniku w jednostkach oświatowych prowadzonych przez Miasto Rybnik jak i w innych placówkach niepublicznych. Ich wykaz, wraz z kierunkami kształcenia dostępny jest w „Informacji o Stanie Realizacji Zadań Oświatowych w Rybniku” publikowanej corocznie przez Urząd Miasta Rybnika – raport dostępny jest na stronie internetowej <https://edukacja.rybnik.eu/> w zakładce Raport o stanie oświaty.

W roku szkolnym 2022/2023 Miasto Rybnik prowadziło 5 techników (3942 uczniów, w 150 oddziałach), 5 branżowych szkół I stopnia (395 uczniów, w 27 oddziałach, w tym jedna szkoła specjalna), 2 branżowe szkoły II stopnia (81 uczniów, w 6 oddziałach, w tym jedna szkoła specjalna), 1 szkołę przysposabiającą do pracy (44 uczniów, w 10 oddziałach).

Informacja o zawodach kształconych w publicznych technikach i szkołach dostępna jest w publikacji pn. „Informator o zawodach w publicznych technikach i szkołach

oraz liceach Miasta Rybnika”⁸, w której zamieszczono również informacje o współpracy poszczególnych szkół z firmami z regionu (klasy patronackie).

Przedsiębiorczość w Rybniku – wyzwania, potrzeby, obszary współdziałania w świetle wypowiedzi przedsiębiorców

Na potrzeby opracowania programu zaangażowano przedstawicieli środowiska przedsiębiorców do identyfikacji potrzeb i wyzwań stojących przed nimi. Uzyskane informacje miały również pomóc w określeniu adekwatnych narzędzi wsparcia rozwoju przedsiębiorczości w Rybniku. Wykorzystano w tym celu ankiety oraz bezpośrednie spotkania i warsztaty. Otrzymano łącznie 521 ankiet (tradycyjnych i elektronicznych). Wyciąg z uzyskanych odpowiedzi zamieszczono w załączniku nr 2.

Badani przedsiębiorcy, przedstawiciele samorządu gospodarczego, osoby planujące rozpoczęcie działalności gospodarczej oraz uczniowie ostatnich klas szkół ponadpodstawowych wskazali na następujące kwestie:

Sfera	Postulowane zmiany
Przestrzeń	<ul style="list-style-type: none"> – dostęp przedsiębiorców oraz osób planujących założenie firmy do pełnej informacji o atutach przestrzeni gospodarczej miasta oraz wykorzystywanie niekonwencjonalnych sposobów dotarcia z informacjami do odbiorców, – współpraca z sąsiednimi gminami w tworzeniu przestrzeni o większej powierzchni, cechujących się wysoką atrakcyjnością inwestycyjną, – wykorzystywanie walorów poszczególnych części (dzielnic) miasta dla kreowania unikatowych przestrzeni o wysokiej atrakcyjności dla użytkowników, – kształtowanie przestrzeni wielofunkcyjnych, których wartość opiera się na łączeniu specyfiki miejsca, oferty biznesu, aktywności organizacji pozarządowych oraz udogodnień i usług tworzonych przez sektor publiczny, – wykorzystanie postindustrialnego dziedzictwa miasta dla wykreowania unikatowych przestrzeni biznesowych, w tym biurowych wyróżniających się swoim standardem i charakterem w otoczeniu,

⁸ Publikacja dostępna pod adresem <https://edukacja.rybnik.eu/wp-content/uploads/2023/03/informator-szkoly-licea-rybnik-2023.pdf>.

Sfera	Postulowane zmiany
	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywanie nowych technologii miejskich (technologie <i>smart city</i>) do ułatwiania funkcjonowania biznesu w Rybniku – ułatwienia w korzystaniu z przestrzeni oraz z e-administracji,
Współpraca	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonowanie systemu przepływu informacji między podmiotami różnych sektorów: samorządu lokalnego, biznesu, edukacji, nauki, wspieranie nawiązywania relacji i trwałej współpracy podmiotów nauki i edukacji z przedsiębiorcami – przestrzenie realne i wirtualne, zwiększanie zainteresowania przedsiębiorców udziałem w lokalnym samorządzie gospodarczym, rozwijanie systemu wzajemnych rekomendacji rybnickich firm, wymieniać się klientami, wspólne występowanie firm rybnickich o uzyskanie większych zleceń, w tym w ramach zamówień publicznych,
Rynek lokalny	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywanie wszelkich możliwości umożliwiających zlecanie zadań w ramach zamówień publicznych rybnickim firmom (przy zachowaniu zgodności z ustawą Prawo zamówień publicznych), projekty przemiany przestrzeni miejskiej oraz rewitalizacji realizowane w partnerstwie publiczno-prywatnym, promowanie oferty rybnickich firm wśród mieszkańców miasta oraz w obszarze funkcjonalnym Rybnika,
Wiedza, kapitał ludzki	<ul style="list-style-type: none"> koncentracja na niszach edukacyjnych umożliwiającą przyciągnięcie do Rybnika nowych uczniów i studentów oraz wspierająca budowanie wyróżniającej pozycji miasta w otoczeniu, partnerskie kształtowanie programów nauczania z uwzględnieniem perspektywicznych potrzeb rynku pracy w Rybniku i Subregionie Zachodnim, partycypacja różnych sektorów (biznes, nauka, edukacja, sektor pozarządowy) w procesie edukacji, promowanie kształcenia branżowego, dostarczanie możliwości stałego podnoszenia kwalifikacji dzięki ofercie różnych form kształcenia adresowanej do różnych grup wiekowych i zawodowych, przywracanie miastu funkcji akademickich, kształtowanie specjalizacji akademickich we współpracy z biznesem oraz podmiotami edukacji w Rybniku oraz obszarze funkcjonalnym Rybnika,
Polityka lokalna	<ul style="list-style-type: none"> poszerzanie zaangażowania lokalnego środowiska biznesowego w tworzenie lokalnej polityki rozwoju, monitorowanie satysfakcji biznesu ze współpracy z samorządem oraz jakości obsługi przedsiębiorców przez administrację lokalną,

Sfera	Postulowane zmiany
Projekty rozwojowe	<ul style="list-style-type: none"> – wspieranie firm lokalnych w pozyskiwaniu środków zewnętrznych na realizację projektów rozwojowych i innowacyjnych, – wsparcie w zakresie uruchomienia oraz prowadzenia własnej działalności gospodarczej (w różnej tematyce, w tym e-handlu).

Wyzwania dla rozwoju gospodarczego Rybnika

Inne kluczowe wyzwania dla rozwoju gospodarczego miasta zidentyfikowane w dokumentach strategicznych oraz na etapie prac nad programem:

- Transformacja gospodarcza miasta i regionu, proces „sprawiedliwej transformacji” – proces systematycznych i stopniowych zmian, które w dłuższej perspektywie pozwolą oprzeć gospodarkę regionu o nowoczesne gałęzie przemysłu neutralnego dla środowiska. Jednym z kluczowych działań w tym procesie jest dekarbonizacja, czyli zmniejszenie emisji dwutlenku węgla, co wiąże się przede wszystkim z transformacją energetyczną, rozwojem Odnawialnych Źródeł Energii, poprawą efektywności energetycznej, a w odniesieniu do skali lokalnej odejściem od stosowania paliw kopalnych, w tym przede wszystkim węgla jako źródła energii zarówno w przemyśle, jak i w gospodarstwach domowych. Transformacja oznacza również potrzebę określenia nowych kierunków rozwoju społeczno-gospodarczego miasta, dostosowanie lokalnego rynku pracy i edukacji, rozwój w oparciu o nowe inwestycje i nowe specjalizacje gospodarcze, a także podniesienie poziomu innowacyjności gospodarki.
- Inteligentne specjalizacje gospodarki określone na poziomie regionalnym – przyjęta „Regionalna Strategia Innowacji Województwa Śląskiego 2030” (2021) skupia się na działaniach i innowacjach, które mogą zainicjować nowe procesy gospodarcze, wzmocnić pozycję podmiotów na arenie międzynarodowej i zapewnić nowe miejsca pracy – zastępując te, które znikną z powodu restrukturyzacji tradycyjnych gałęzi gospodarczych czy w wyniku zmian technologicznych związanych z czwartą rewolucją przemysłową. Inteligentnymi specjalizacjami województwa śląskiego są: energetyka, medycyna, technologie informacyjne i komunikacyjne, zielona gospodarka, przemysły wschodzące.

Strategia wskazuje również na kluczowe kompetencje na rzecz rozwoju innowacji.

- Postępująca cyfryzacja usług oraz transformacja cyfrowa obejmująca coraz większy zakres usług i produktów dostępnych poprzez internet i urządzenia mobilne.
- Prace nad ustanowieniem Parku kulturowego „Centrum Starego Rybnika” na obszarze Śródmieścia Rybnika – zakłada się, że w obrębie parku ustanowiona zostanie ochrona krajobrazu kulturowego parku oraz nastąpi uporządkowanie, zachowanie i właściwe kształtowanie krajobrazu kulturowego i historycznego charakteru najstarszej części miasta. Przyjęte regulacje określą między innymi jakie będą mogły być w tym obszarze elewacje, reklamy, zasady prowadzenia działalności czy porządkowania terenu.
- Rozwój Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii (GZM) – wpływ Metropolii GZM jako spójnego i silnego organizmu miejskiego i gospodarczego na rozwój Aglomeracji Rybnickiej i Rybnika.

Podsumowanie – analiza SWOT

Zaprezentowana we wcześniejszej części rozdziału diagnoza jest opisem najistotniejszych uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych determinujących rozwój przedsiębiorczości w Rybniku. Wnioskami wyprowadzonymi z diagnozy są silne i słabe strony w perspektywie wewnętrznej oraz szanse i zagrożenia wynikające z oddziaływań zewnętrznych (analiza SWOT). O tym czy dane zjawiska zakwalifikować należy do silnych czy też słabych stron, szans czy zagrożeń z otoczenia zewnętrznego, zdecydowała weryfikacja wpływu czynników na osiągnięcie postawionych celów strategicznych opisanych w dalszej części dokumentu.

Tabela 6: Analiza SWOT.

Silne strony	Słabe strony
S1. Rybnik największym ośrodkiem Aglomeracji Rybnickiej Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego.	W1. Poziom przedsiębiorczości niższy niż średni poziom w regionie i kraju. W2. Utrata funkcji akademickich na przestrzeni kilkunastu lat.

<p>S2. Bliskość Autostrady A1 oraz budowa Regionalnej Drogi Racibórz-Pszczyna (II etap południowej obwodnicy Rybnika w ciągu Drogi wojewódzkiej DW935).</p> <p>S3. Rozwinięty sektor przemysłu o zróżnicowanej strukturze (brak monokultury przemysłowej).</p> <p>S4. Silny ośrodek edukacji ponadpodstawowej, w tym dobrze rozwinięte szkolnictwo zawodowe.</p> <p>S5. Obecność i rozwój branż nowych technologii.</p> <p>S6. Polityka władz miasta nastawiona na dywersyfikację struktury gospodarczej miasta.</p> <p>S7. Zróżnicowane narzędzia komunikacji pomiędzy administracją samorządową a mieszkańcami i innymi podmiotami.</p> <p>S8. Lokale użytkowe stanowiące własność miasta.</p> <p>S9. Współpraca z Instytucjami Otoczenia Biznesu zlokalizowanymi na terenie miasta oraz innymi instytucjami wspierającymi rozwój gospodarczy w regionie (Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego).</p> <p>S10. Współpraca z Katowicką Specjalną Strefą Ekonomiczną S.A. (możliwość uzyskania ulg podatkowych dla nowych inwestycji).</p> <p>S11. Obecność firm angażujących się na rzecz lokalnej społeczności w ramach działań CSR/ESG.</p> <p>S12. Bliskość granicy z Republiką Czeską – możliwość współpracy firm.</p>	<p>W3. Niekorzystne kierunki procesów demograficznych (spadek liczby mieszkańców, starzenie się społeczeństwa).</p> <p>W4. Niska podaż nowoczesnych powierzchni biurowych.</p> <p>W5. Niższa niż w regionie dynamika wzrostu branż nowoczesnych technologicznie.</p> <p>W6. Postrzeganie Rybnika jako ośrodka przemysłowego z silną pozycją górnictwa i branż związanych z górnictwem.</p> <p>W7. Ograniczona liczba specjalistów oraz odpowiednich kompetencji pracowników do transformacji gospodarczej MŚP.</p> <p>W8. Niski poziom usieciowienia przedsiębiorców.</p> <p>W9. Niewielka powierzchnia dostępnych terenów inwestycyjnych – brak możliwości zaoferowania dużych uzbrojonych terenów inwestycyjnych, udostępnienie nowych terenów inwestycyjnych wymaga nakładów inwestycyjnych.</p> <p>W10. Ponadprzeciętnie wyższy udział kobiet wśród osób bezrobotnych w Rybniku i Subregionie Zachodnim.</p> <p>W11. Słabo rozwinięte mechanizmy komunikacji międzysektorowej.</p> <p>W12. Brak lokalnych mechanizmów wsparcia dla nowopowstających firm, w tym w formie instytucjonalnej (np. w postaci agencji wspierania przedsiębiorczości lub inkubatora przedsiębiorczości).</p> <p>W13. Brak wprowadzonych zachęt finansowych dla nowych inwestorów w ramach lokalnej polityki fiskalnej.</p>
--	--

Szanse	Zagrożenia
<p>O1. Dostępne narzędzia lokalnej polityki fiskalnej umożliwiające stworzenie zachęt dla inwestorów.</p> <p>O2. Bliskość Metropolii GZM – dostępność do usług oferowanych w metropolii i duży rynek zbytu, a także kluczowy węzeł komunikacyjny w regionie i kraju.</p> <p>O3. Transformacja gospodarcza – impuls do rozwoju i dywersyfikacji struktury gospodarczej miasta i regionu oraz dostępność środków finansowych na mechanizm sprawiedliwej transformacji.</p> <p>O4. Działania władz samorządowych Rybnika ukierunkowane na ustanowienie parku kulturowego na obszarze Śródmieścia dążące do ochrony zabytków, poprawy jakości przestrzeni publicznej oraz wzmocnienia atrakcyjności centrum miasta.</p> <p>O5. Inteligentne specjalizacje gospodarki określone na poziomie regionalnym.</p> <p>O6. Wsparcie dla cyfryzacji w ramach różnych instrumentów polityki Unii Europejskiej.</p> <p>O7. Potencjał i otwartość lokalnych firm i podmiotów w zakresie współpracy międzysektorowej na rzecz tworzenia lokalnej polityki rozwoju i współpracy na rzecz lokalnych podmiotów gospodarczych.</p> <p>O8. Widoczne zainteresowanie inwestorów zewnętrznych inwestowaniem w Rybniku.</p> <p>O9. Rozwój infrastruktury drogowej i kolejowej łączącej Rybnik z innymi aglomeracjami.</p>	<p>T1. Bliskość Metropolii GZM – konkurencja ze strony innych ośrodków miejskich i przemysłowych.</p> <p>T2. Transformacja gospodarcza – wrażliwość gospodarki miasta i regionu na zmiany zachodzące w branży górniczej i okołogórniczej.</p> <p>T3. Zmniejszająca się liczba osób w wieku produkcyjnym w regionie.</p> <p>T4. Konkurencja miast o nowe inwestycje zewnętrzne.</p> <p>T5. Wzrost kosztów prowadzenia biznesu oraz zmiany w gospodarce i ustawodawstwie utrudniające funkcjonowanie przede wszystkim małym i średnim podmiotom gospodarczym.</p> <p>T6. Rozwój instytucji wspierających przedsiębiorców w miastach ościennych.</p> <p>T7. Dynamiczny rozwój innych ośrodków akademickich w województwie nastawionych na rozwój innowacyjności i współpracę z sektorem prywatnym.</p> <p>T8. Obecność terenów zdegradowanych powstałych w wyniku długoletniej działalności górniczej na terenie Rybnika i gmin sąsiadujących.</p>

Źródło: Opracowanie własne.

W świetle powyższej diagnozy wskazano cztery wyzwania strategiczne związane ze wspieraniem rozwoju przedsiębiorczości w Rybniku:

- poprawa warunków do prowadzenia działalności gospodarczej,
- poprawa kreatywności i kształtowanie postaw przedsiębiorczych wśród mieszkańców Rybnika,
- zwiększenie współpracy międzysektorowej w obszarze rozwoju gospodarczego,
- zwiększenie atrakcyjności Rybnika pod względem dostępności terenów inwestycyjnych.

Potrzeba odpowiedzi na powyższe wyzwania strategiczne jest przesłanką do zdefiniowania zadań służących realizacji celów strategicznych opisanych w kolejnym rozdziale.

III. Cele strategiczne i wskaźniki Programu wspierania przedsiębiorczości.

W oparciu o przeprowadzoną diagnozę i zidentyfikowane wyzwania sformułowano cele strategiczne Programu wspierania przedsiębiorczości w Rybniku (dalej zwany „Programem”). Uwzględniają one realne możliwości samorządu rybnickiego i dostępne instrumenty wsparcia w obszarze wspierania przedsiębiorczości.

Cele strategiczne Programu wspierania przedsiębiorczości w Rybniku:

1. Tworzenie dogodnych warunków do prowadzenia działalności gospodarczej w Rybniku.

Cel koncentrujący się na wsparciu przedsiębiorców w obszarze tworzenia nowych inwestycji zarówno tradycyjnych jak i innowacyjnych, promocji lokalnej przedsiębiorczości oraz wsparciu w dostępie do informacji na temat funkcjonowania firm z branży nowoczesnych technologii, środowiska startup’owego i źródeł finansowania nowoczesnych biznesów.

2. Pobudzanie kreatywności i postawy przedsiębiorczej.

Wachlarz działań ukierunkowanych na proces dzielenia się wiedzą, rozwój kompetencji obecnych i przyszłych przedsiębiorców, pobudzanie postaw przedsiębiorczych dzieci i młodzieży z rybnickich szkół, organizację wydarzeń

budujących relacje między osobami tworzącymi środowisko biznesowe w Rybniku.

3. Efektywna współpraca międzysektorowa.

Cel skupiający się na wzmocnieniu współpracy Miasta Rybnika z instytucjami otoczenia biznesu i nauki oraz samorządem gospodarczym.

4. Wzmocnienie atrakcyjności inwestycyjnej miasta.

Cel koncentrujący się na zadaniach polegających na zintensyfikowaniu działań związanych z przygotowaniem terenów inwestycyjnych oraz promocją gospodarczą Miasta Rybnika.

Analiza interakcji pomiędzy wewnętrznymi czynnikami wspierającymi i osłabiającymi osiągnięcie założonych celów oraz zewnętrznymi szansami i zagrożeniami mogącymi wywrzeć na nie wpływ, prezentuje poniższa tabela.

Tabela 7: Schemat powiązań celów strategicznych Programu z czynnikami SWOT.

Cel strategiczny Programu	Silne strony	Słabe strony	Szanse	Zagrożenia
Cel 1. Tworzenie dogodnych warunków do prowadzenia działalności gospodarczej w Rybniku.	S1 S6 S8 S11	W4 W12 W13	O1 O4	T3 T5 T6
Cel 2. Pobudzanie kreatywności i postawy przedsiębiorczej.	S3 S5 S7 S11	W1 W2 W5 W7 W10 W12	O2 O3 O5 O6	T2 T7
Cel 3. Efektywna współpraca międzysektorowa.	S4 S7 S9 S12	W8 W11	O3 O7	T6 T7
Cel 4. Wzmocnienie atrakcyjności inwestycyjnej miasta.	S1 S2 S6 S10	W4 W6 W9 W13	O2 O8 O9	T1 T4 T8

Źródło: Opracowanie własne.

Powyższe cele należy postrzegać jako element długofalowej strategii transformacji miasta, jak i całego regionu, o której mowa m.in. w „Strategii rozwoju miasta Rybnika „Rybnik 2030”. Pierwszy krok transformacji.” przyjętej uchwałą Rady Miasta Rybnika nr 772/XLVI/2021 z dnia 16 grudnia 2021 r. (dalej „Strategia”).

Każdemu z wyżej wymienionych celów strategicznych przypisano zadania służące ich realizacji oraz wskazano właścicieli zadania i partnerów wspierających.

Tabela 8: Kluczowe zadania realizujące Cele strategiczne Programu.

Cel strategiczny 1. Tworzenie dogodnych warunków do prowadzenia działalności gospodarczej w Rybniku

Zadanie	1.1. Program „Lokale na start”
Opis	Opracowanie Programu „Lokale na start” zawierającego zasady preferencyjnego najmu wyznaczonych lokali użytkowych znajdujących się w zasobach Miasta Rybnika. Udostępnione przez samorząd lokale będą stanowiły wsparcie „młodych przedsiębiorców” w początkowej fazie działania.
Właściciel zadania	Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Rybniku, Rybnickie Służby Komunalne
Partnerzy	Urząd Miasta Rybnika – Wydział Strategii i Obsługi Inwestora
Zadania komplementarne	Zadania 1.4, 1.5.

Zadanie	1.2. Zwolnienia z podatku od nieruchomości w ramach pomocy de minimis
Opis	Zwolnienia z podatku od nieruchomości dotyczyć będą nowo wybudowanych budynków związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej. Zasady stosowania zwolnienia z podatku od nieruchomości zawarte będą w odrębnej uchwale Rady Miasta Rybnika.
Właściciel zadania	Urząd Miasta Rybnika – Wydział Podatków
Partnerzy	-
Zadania komplementarne	Zadania 4.1, 4.2.

Zadanie	1.3. Promocja lokalnych firm
Opis	<p>Intensyfikacja działań związanych z prezentowaniem firm działających i rozpoczynających działalność w Rybniku, np. poprzez organizację tzw. tygodni promujących firmy z danego sektora, targów i konferencji branżowych, wsparcie oddolnych inicjatyw integrujących środowisko biznesowe. Celem zadania jest m.in. pokazanie mieszkańcom Rybnika potencjału i różnorodności lokalnych firm, wskazanie branż niszowych, wskazanie potencjalnym nabywcom lokalnych dostawców produktów i usług.</p> <p>Promocja firm realizowana będzie m.in. z wykorzystaniem mediów społecznościowych, strony internetowej, lokalnych mediów.</p> <p>Dodatkowo w ramach działań promocyjnych zostaną stworzone zasady wyróżniania tych firm, których działania w sposób szczególny wpływają na proces rozwoju miasta (w szczególności na transformację miasta/regionu) oraz firmy, które przeszły udaną transformację branżową, realizują strategię CSR/ESG i inne.</p>
Właściciel zadania	Urząd Miasta Rybnika – Wydział Strategii i Obsługi Inwestora
Partnerzy	Urząd Miasta Rybnika – Wydział Marketingu i Mediów, Gazeta Rybnicka, lokalne media
Zadania komplementarne	Zadania 2.2., 2.3, 3.3.

Zadanie	1.4. Baza lokali użytkowych na wynajem
Opis	<p>Zintensyfikowanie działań informacyjnych na temat udostępnianych przez Zakład Gospodarki Mieszkaniowej lokali usługowych na wynajem, na zasadach rynkowych. Wzbogacenie istniejącej bazy lokali o ofertę prywatnych właścicieli. Działania informacyjne realizowane będą na stronie rybnik.eu/biznes oraz wzmacniane poprzez cykliczny post na profilu Facebook /Investinrybnik.</p> <p>Wsparcie przez Wydział Strategii i Obsługi Inwestora komunikatów dotyczących informacji o aktualnych przetargach na najem lokali użytkowych przeznaczonych na działalność handlowo – gospodarczą, ogłaszanych przez Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Rybniku, za pośrednictwem strony internetowej rybnik.eu/biznes oraz profilu Facebook /Investinrybnik. Przekazywanie powyższych informacji do instytucji samorządu gospodarczego.</p>
Właściciel zadania	Urząd Miasta Rybnika – Wydział Strategii i Obsługi Inwestora

Partnerzy	Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Rybniku, Urząd Miasta Rybnika – Wydział Marketingu i Mediów
Zadania komplementarne	Zadanie 1.1.

Zadanie	1.5. Wsparcie tworzenia i działania startup'ów oraz firm z sektora nowoczesnych technologii
Opis	Pozyskiwanie i publikowanie przez Miasto Rybnik informacji na temat możliwości rozwijania startup'ów. Działanie polegać będzie również na wsparciu w nawiązaniu współpracy pomiędzy pomysłodawcami innowacyjnych rozwiązań a firmami zajmującymi się akceleracją startup'ów.
Właściciel zadania	Urząd Miasta Rybnika – Wydział Strategii i Obsługi Inwestora
Partnerzy	Partnerzy branżowi, instytucje otoczenia biznesu
Zadania komplementarne	Zadania 1.1, 2.4.

Cel strategiczny 2. Pobudzanie kreatywności i postawy przedsiębiorczej rybniczian

Zadanie	2.1. Inicjatywa Rybnik dla biznesu
Opis	Kontynuacja wdrożonej w styczniu 2023 r. inicjatywy pn. „Rybnik dla biznesu”, czyli cyklu spotkań edukacyjnych skierowanych do przedsiębiorców, osób planujących założenie własnej działalności gospodarczej oraz wszystkich zainteresowanych tematyką szeroko pojętej przedsiębiorczości. Spotkania realizowane będą we współpracy m.in. z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych w Rybniku, Urzędem Skarbowym w Rybniku, Powiatowym Urzędem Pracy w Rybniku, innymi partnerami. Tematyka spotkań dostosowana będzie do bieżących potrzeb uczestników.
Właściciel zadania	Urząd Miasta Rybnika – Wydział Strategii i Obsługi Inwestora
Partnerzy	Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Rybniku, Powiatowy Urząd Pracy w Rybniku, Urząd Skarbowy w Rybniku oraz inni partnerzy
Zadania komplementarne	Zadanie 2.2, 3.3.

Zadanie	2.2. Partnerstwo w dzieleniu się wiedzą
Opis	Opracowanie i wdrożenie regulaminu zawierającego zasady współpracy pomiędzy samorządem a Partnerami tj. lokalnymi przedsiębiorcami. Współpraca będzie zakładała nieodpłatne prowadzenie spotkań, szkoleń, warsztatów skierowanych do wszystkich zainteresowanych poszerzeniem swojej wiedzy w obszarze szeroko pojętej przedsiębiorczości.
Właściciel zadania	Urząd Miasta Rybnika – Wydział Strategii i Obsługi Inwestora
Partnerzy	Przedsiębiorcy
Zadania komplementarne	Zadanie 2.1.

Zadanie	2.3. Konferencja Rybnik dla biznesu
Opis	Organizacja corocznej edycji konferencji „Rybnik dla biznesu” integrującej środowisko rybnickich przedsiębiorców. Wydarzenie będzie również okazją do podsumowania całorocznych działań w obszarze wspierania przedsiębiorczości zrealizowanych przez Miasto Rybnik.
Właściciel zadania	Urząd Miasta Rybnika – Wydział Strategii i Obsługi Inwestora
Partner	Urząd Miasta Rybnika – Wydział Polityki Społecznej
Zadania komplementarne	Zadania 1.3, 2.4.

Zadanie	2.4. Konkurs pn. Rybnicki biznesplan
Opis	Coroczna organizacja konkursu skierowanego do uczniów rybnickich szkół ponadpodstawowych, którego celem jest wyłonienie i nagrodzenie najlepszych pomysłów na biznes, jak również popularyzacja wiedzy na temat przedsiębiorczości, promowanie przedsiębiorczości i innowacyjności. Konkurs jest elementem działań wzmacniających proces transformacji gospodarczej w mieście i regionie.
Właściciel zadania	Urząd Miasta Rybnika – Wydział Strategii i Obsługi Inwestora
Partnerzy	Urząd Miasta Rybnika – Centrum Edukacji i Kultury, inni partnerzy
Zadania komplementarne	Zadania 2.3, 3.3.

Zadanie	2.5. „Rybnickie laboratorium zmian” w ramach projektu „Rybnik – w kierunku zielonej przyszłości”
Opis	Celem zadania będzie zaprojektowanie i realizacja działań, dzięki którym lokalna społeczność nabędzie kompetencji pozwalających im na bezpieczne i efektywne przejście przez proces transformacji. Działania dotyczyć będą również wzmacniania postaw kobiet jako lokalnych liderów w procesie sprawiedliwej transformacji. Zadanie planowane jest do realizacji w ramach projektu współfinansowanego ze środków europejskich w ramach działania 10.24 Funduszy Europejskich dla Śląskiego na lata 2021-2027.
Właściciel zadania	Urząd Miasta Rybnika – Wydział Strategii i Obsługi Inwestora
Partner	Urząd Miasta Rybnika – Wydział Rozwoju
Zadania komplementarne	Zadanie 2.4.

Cel strategiczny 3. Współpraca międzysektorowa

Zadanie	3.1. Efektywna komunikacja samorządu z lokalnymi przedsiębiorcami
Opis	Komunikowanie działań Miasta Rybnika adresowanych do przedsiębiorców, a w szczególności przekazywanie instytucjom samorządu gospodarczego i lokalnym przedsiębiorcom informacji o tworzeniu lub zmianach przepisów związanych z funkcjonowaniem przedsiębiorstw w Mieście. Działanie zakłada również wspieranie lokalnych firm w pozyskiwaniu informacji na temat źródeł finansowania projektów rozwojowych.
Właściciel zadania	Urząd Miasta Rybnika – Wydział Strategii i Obsługi Inwestora
Partnerzy	Powiatowy Urząd Pracy w Rybniku, samorząd gospodarczy, pozostałe wydziały i jednostki miejskie realizujące zadania wpływające na działanie lokalnych przedsiębiorców
Zadania komplementarne	Zadania 3.2, 3.3.

Zadanie	3.2. Współpraca z podmiotami otoczenia biznesu
Opis	Promowanie działalności samorządu gospodarczego. Nawiązywanie współpracy z instytucjami otoczenia biznesu i nauki działającymi w skali regionu i kraju w celu organizacji wspólnych

	wydarzeń, w tym wspieranie przedsiębiorców w zakresie współpracy transgranicznej.
Właściciel zadania	Urząd Miasta Rybnika – Wydział Strategii i Obsługi Inwestora
Partnerzy	Izba Przemysłowo-Handlowa Rybnickiego Okręgu Przemysłowego, Izba Rzemieślnicza w Rybniku, Cech Rzemiosł oraz Małej i Średniej Przedsiębiorczości w Rybniku, inne instytucje otoczenia biznesu i nauki
Zadania komplementarne	Zadania 3.1, 3.3.

Zadanie	3.3. Kształcenie uczniów we współpracy z lokalnymi przedsiębiorcami oraz promowanie kształcenia ustawicznego
Opis	<p>Promowanie kształcenia ustawicznego dostosowanego do potrzeb rynku pracy w obliczu transformacji gospodarczej oraz inteligentnych specjalizacji zidentyfikowanych w Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego.</p> <p>Zadanie obejmować będzie współpracę szkół z rybnickimi przedsiębiorcami, m.in. w formie spotkań uczniów z przedsiębiorcami, w celu budowania wśród uczniów postaw przedsiębiorczych oraz ułatwienia uczniom szkół podstawowych wyboru ścieżki kształcenia w przyszłości.</p> <p>W ramach zadania planowane jest pozyskanie dofinansowania ze środków Funduszy Europejskich dla Śląskiego na lata 2021-2027 w ramach:</p> <ul style="list-style-type: none"> – działania 6.2 – projekt pn. „Edukacja włączająca w Rybniku – perspektywa dobrej szkoły”, którego jednym z elementów będzie promowanie kształcenia branżowego, zwiększenie poziomu wiedzy i świadomości społecznej w zakresie dualnego systemu kształcenia, zaangażowanie przedsiębiorców i przedstawicieli samorządu gospodarczego w promocję szkolnictwa zawodowego. – działania 10.24 – projekt pn. „Rybnik - w kierunku zielonej przyszłości”, którego jednym z elementów będzie utworzenie „Rybnickiej Akademii Przedsiębiorczości”, zakładającej współpracę przedstawicieli edukacji i biznesu w obszarze kształcenia postaw przedsiębiorczych dzieci i młodzieży mieszkających lub uczących się na terenie Rybnika. Akademia realizowana będzie w dwóch etapach tj. przygotowanie materiałów edukacyjnych (m.in. w formie gier edukacyjnych,

	warsztatów, webinarów, podcastów, hackatonów) i ich wdrożenie w odpowiednich grupach odbiorców.
Właściciel zadania	Urząd Miasta Rybnika – Centrum Edukacji i Kultury
Partnerzy	Urząd Miasta Rybnika – Wydział Strategii i Obsługi Inwestora, Wydział Rozwoju, Izba Rzemieśnicza w Rybniku, Cech Rzemiosł oraz Małej i Średniej Przedsiębiorczości w Rybniku, Izba Przemysłowo-Handlowa Rybnickiego Okręgu Przemysłowego, inni partnerzy
Zadania komplementarne	Zadania 1.3, 3.2, 4.1.

Cel strategiczny 4. Wzmocnienie atrakcyjności inwestycyjnej miasta

Zadanie	4.1. Przygotowanie terenów inwestycyjnych
Opis	<p>Przygotowanie atrakcyjnych terenów dla potencjalnych inwestorów – zarówno przygotowanie terenów dotychczas niezagospodarowanych (greenfield), jak i ponowne wykorzystanie terenów, budynków lub obiektów infrastruktury przemysłowej (brownfield).</p> <p>Działania te obejmą przede wszystkim tworzenie przestrzeni do rozwoju działalności przemysłowej i usługowej (w tym sektora nowoczesnych usług biznesowych). W szczególności dotyczyć będą: uzbrojenia terenu, kształtowania nowego planu ogólnego miasta (lub zmiany obowiązującego Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego) pod kątem optymalizacji służącej dynamizacji rozwoju gospodarczego Miasta, budowę niezbędnej infrastruktury drogowej.</p> <p>Zadanie będzie obejmowało również podjęcie dialogu z właścicielami prywatnych nieruchomości w celu zwiększenia oferty inwestycyjnej Miasta.</p>
Właściciel zadania	Urząd Miasta Rybnika – Centrum Inwestycji
Partnerzy	Urząd Miasta Rybnika – Wydział Strategii i Obsługi Inwestora, Centrum Zrównoważonej Gospodarki Miejskiej, Miejska Pracownia Urbanistyczna, Wydział Mienia, Rybnickie Służby Komunalne, Zarząd Zieleni Miejskiej w Rybniku, Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Rybniku
Zadania komplementarne	Zadania 1.2, 4.2.

Zadanie	4.2. Promocja terenów inwestycyjnych i potencjału Rybnika
Opis	<p>Podjęmowanie działań mających na celu promocję terenów inwestycyjnych i dotarcie do potencjalnych inwestorów. Działania realizowane będą zarówno z wykorzystaniem własnych środków komunikacji (strona internetowa, komunikaty prasowe, social media), jak i poprzez współpracę z podmiotami zewnętrznymi, skutecznie zwiększającymi możliwość dotarcia do potencjalnego inwestora.</p> <p>Kontynuowane będzie prezentowanie oferty inwestycyjnej na miejskiej stronie internetowej, oraz w przygotowanych folderach (karty inwestycyjne dla poszczególnych nieruchomości). Działania mogą być związane również z prezentacją oferty inwestycyjnej podczas konferencji biznesowych w Rybniku, konferencji zewnętrznych i spotkań branżowych.</p>
Właściciel zadania	Urząd Miasta Rybnika – Wydział Strategii i Obsługi Inwestora
Partnerzy	Urząd Miasta Rybnika – Wydział Marketingu i Mediów, Śląskie Centrum Obsługi Inwestora i Eksportera (Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego), Polska Agencja Inwestycji i Handlu S.A., Katowicka Specjalna Strefa Ekonomiczna S.A.
Zadania komplementarne	Zadania 1.2, 4.1.

Źródło: Opracowanie własne.

Poniżej w tabeli zamieszczono kluczowe wskaźniki monitorujące postęp realizacji poszczególnych celów strategicznych Programu.

Tabela 9: Wskaźniki monitoringowe Celów Programu.

Cel Programu	Wskaźnik	Wartość bazowa (2022)	Pożądany trend
Cel 1: Tworzenie dogodnych warunków do prowadzenia działalności gospodarczej w Rybniku	Liczba nowo zarejestrowanych firm w przeliczeniu na 10 000 mieszkańców w wieku produkcyjnym	129	wzrost
Cel 2: Pobudzenie kreatywności i postawy przedsiębiorczej rybniczian	Liczba nowo zarejestrowanych firm w sektorze kreatywnym na 10 000 mieszkańców w wieku produkcyjnym	7,38	wzrost
Cel 2: Pobudzenie kreatywności i postawy przedsiębiorczej rybniczian	Liczba nowo zarejestrowanych firm w sektorach J-N na 10 000 mieszkańców w wieku produkcyjnym	41,18	stabilizacja lub wzrost
Cel 3: Efektywna współpraca międzysektorowa	Liczba podpisanych listów intencyjnych o wzajemnej współpracy, porozumień o współpracy w obszarze promowania przedsiębiorczości	0	wzrost
Cel 4: Wzmocnienie atrakcyjności inwestycyjnej miasta	Łączna powierzchnia użytkowa nieruchomości gruntowych związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej i podlegająca opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości	10 879 427,07 m ²	wzrost
Cel 4: Wzmocnienie atrakcyjności inwestycyjnej miasta	Łączna powierzchnia użytkowa budynków lub ich części związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej i podlegająca opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości	1 544 969,99 m ²	wzrost
Cel 4: Wzmocnienie atrakcyjności inwestycyjnej miasta	Kwota wpływu z podatku od czynności cywilnoprawnych. Kwota wpływu z podatku od czynności cywilnoprawnych od osób prawnych.	7 956 877,06 zł 682 805,07 zł	wzrost

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS i Urzędu Miasta Rybnika.

Wskaźniki monitoringowe zadań Programu opisane zostały w tabeli poniżej.
Opis poszczególnych wskaźników został zawarty w załączniku do dokumentu.

Tabela 10: Wskaźniki monitoringowe zadań Programu.

Cel 1. Tworzenie dogodnych warunków do prowadzenia działalności gospodarczej w Rybniku

Zadanie	Wskaźnik	Wartość bazowa (2022)	Pożądany trend
1.1. Program „Lokale na start”	Liczba lokali przeznaczonych dla nowo powstających firm, na preferencyjnych warunkach najmu	0	wzrost
1.2. Zwolnienia z podatku od nieruchomości w ramach pomocy de minimis	Liczba podmiotów gospodarczych korzystających ze zwolnień podatkowych w podatku od nieruchomości	0	wzrost
1.3. Promocja lokalnych firm	Liczba działań promujących lokalnych przedsiębiorców	78	wzrost
1.4. Baza lokali użytkowych na wynajem	Liczba działań promujących bazę lokali użytkowych na wynajem	3	wzrost i stabilizacja po uruchomieniu programu
1.5. Wsparcie tworzenia i działania startup’ów oraz firm z sektora nowoczesnych technologii	Liczba działań informacyjnych dotyczących rozwoju startup’ów i firm z branży nowych technologii	10	wzrost

Cel 2. Pobudzenie kreatywności i postawy przedsiębiorczej rybniczek

Zadanie	Wskaźnik	Wartość bazowa (2022)	Pożądany trend
2.1. Inicjatywa Rybnik dla biznesu	Liczba zorganizowanych spotkań edukacyjnych o tematyce związanej z przedsiębiorczością	0	Wzrost
2.2. Partnerstwo w dzieleniu się wiedzą	Liczba pozyskanych partnerów zainteresowanych współpracą w ramach Partnerstwa dzielenia się wiedzą	0	Wzrost
2.3. Konferencja Rybnik dla biznesu	Liczba uczestników konferencji	121	Stabilizacja
2.4. Konkurs pn. Rybnicki biznesplan	Liczba złożonych prac w konkursie	14	Stabilizacja - min. 10 prac
2.5. „Rybnickie laboratorium zmian” w ramach projektu „Rybnik - w kierunku zielonej przyszłości”	Liczba przeprowadzonych działań w dwóch filarach: rozwój postaw przedsiębiorczych rybniczek oraz wzmocnienie roli kobiet jako lokalnych liderek	0	Wzrost

Cel 3. Efektywna współpraca międzysektorowa

Zadanie	Wskaźnik	Wartość bazowa (2022)	Pożądany trend
3.1. Efektywna komunikacja samorządu z lokalnymi przedsiębiorcami	Liczba przeprowadzonych działań konsultacyjnych lub informacyjnych dotyczących tworzenia lub zmiany przepisów związanych z funkcjonowaniem przedsiębiorców w Rybniku (narastająco od roku bazowego)	0	Wzrost
3.2. Współpraca z podmiotami otoczenia biznesu	Liczba wspólnie zorganizowanych aktywności promujących przedsiębiorczość i postawy przedsiębiorcze	0	Wzrost
3.3. Kształcenie uczniów we współpracy z lokalnymi przedsiębiorcami oraz promowanie kształcenia ustawicznego	Liczba aktywności obejmująca: <ul style="list-style-type: none"> – spotkania uczniów z przedsiębiorcami, – promocję kształcenia ustawicznego, – spotkania edukacyjne przeprowadzone w ramach projektów realizowanych w działaniach 6.2 i 10.24 	13	Wzrost

Cel: 4. Wzmocnienie atrakcyjności inwestycyjnej miasta

Zadanie	Wskaźnik	Wartość bazowa (2022)	Pożądany trend
4.1. Przygotowanie terenów inwestycyjnych	Powierzchnia przygotowanych terenów inwestycyjnych	10 ha	Wzrost
4.2. Promocja terenów inwestycyjnych i potencjału Rybnika	Liczba działań promujących tereny inwestycyjne	16	Wzrost

IV. Budżet Programu na lata 2023 – 2027.

Tabela 11: Szacowany budżet Programu na lata 2023 – 2027.

Nazwa zadania	2023	2024	2025	2026	2027	Dysponent środków /realizator zadania	Uwagi i komentarze
1.1. Program „Lokale na start”	0	0	0	0	0	Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Rybniku	Zadanie będzie realizowane bezkosztowo z wykorzystaniem zasobów realizatora zadania.
1.2. Zwolnienia z podatku od nieruchomości w ramach pomocy de minimis	0	0	0	0	0	Urząd Miasta Rybnika – Wydział Podatków	Zadanie będzie realizowane bezkosztowo z wykorzystaniem zasobów realizatora zadania.
1.3. Promocja lokalnych firm	0	3 000	3 000	5 000	5 000	Urząd Miasta Rybnika – Wydział Marketingu i Mediów, Wydział Strategii i Obsługi Inwestora	Środki finansowe, w miarę możliwości finansowych Miasta Rybnika, zostaną zabezpieczone w budżecie przez realizatora zadania.
1.4. Baza lokali użytkowych na wynajem	0	0	0	0	0	Urząd Miasta Rybnika – Wydział Strategii i Obsługi Inwestora	Zadanie będzie realizowane bezkosztowo z wykorzystaniem zasobów realizatora zadania.

Nazwa zadania	2023	2024	2025	2026	2027	Dysponent środków /realizator zadania	Uwagi i komentarze
1.5. Wsparcie tworzenia i działania startup'ów oraz firm z sektora nowoczesnych technologii	5 000	5 000	6 000	6 000	7 000	Urząd Miasta Rybnika – Wydział Strategii i Obsługi Inwestora	Środki finansowe, w miarę możliwości finansowych Miasta Rybnika, zostaną zabezpieczone w budżecie przez realizatora zadania.
2.1. Inicjatywa Rybnik dla biznesu	5 000	5 000	7 000	7 000	8 000	Urząd Miasta Rybnika – Wydział Strategii i Obsługi Inwestora	Środki finansowe, w miarę możliwości finansowych Miasta Rybnika, zostaną zabezpieczone w budżecie przez realizatora zadania.
2.2. Partnerstwo w dzieleniu się wiedzą	0	0	0	0	0	Urząd Miasta Rybnika – Wydział Strategii i Obsługi Inwestora	Zadanie będzie realizowane bezkosztowo z wykorzystaniem zasobów realizatora zadania.
2.3. Konferencja Rybnik dla biznesu	30 000	40 000	40 000	50 000	50 000	Urząd Miasta Rybnika – Wydział Polityki Społecznej	Środki finansowe, w miarę możliwości finansowych Miasta Rybnika, zostaną zabezpieczone w budżecie przez realizatora zadania.

Nazwa zadania	2023	2024	2025	2026	2027	Dysponent środków /realizator zadania	Uwagi i komentarze
2.4. Konkurs pn. Rybnicki biznesplan	10 000	10 000	10 000	15000	15 000	Urząd Miasta Rybnika – Wydział Strategii i Obsługi Inwestora	Środki finansowe, w miarę możliwości finansowych Miasta Rybnika, zostaną zabezpieczone w budżecie przez realizatora zadania. Zaplanowano pozyskanie partnera do realizacji zadania.
2.5. „Rybnickie laboratorium zmian” w ramach projektu „Rybnik - w kierunku zielonej przyszłości”	0	60 000	100 000	40 000	0	Urząd Miasta Rybnika – Wydział Strategii i Obsługi Inwestora	Zadanie zostanie sfinansowane ze środków unijnych – pod warunkiem uzyskania dofinansowania. Projekt będzie realizowany w ramach działania 10.24 programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego na lata 2021-2027.
3.1. Efektywna komunikacja samorządu z lokalnymi przedsiębiorcami	0	0	0	0	0	Urząd Miasta Rybnika – Wydział Strategii i Obsługi Inwestora	Zadanie będzie realizowane bezkosztowo z wykorzystaniem zasobów realizatora zadania.
3.2. Współpraca z podmiotami otoczenia biznesu	0	0	0	0	0	Urząd Miasta Rybnika – Wydział Strategii i Obsługi Inwestora	Zadanie będzie realizowane bezkosztowo z wykorzystaniem zasobów realizatora zadania.

Nazwa zadania	2023	2024	2025	2026	2027	Dysponent środków /realizator zadania	Uwagi i komentarze
3.3. Kształcenie uczniów we współpracy z lokalnymi przedsiębiorcami oraz promowanie kształcenia ustawicznego	0	1 037 739	766 445	306 777	5 000	Urząd Miasta Rybnika – Centrum Edukacji i Kultury, Wydział Rozwoju	Środki finansowe, w miarę możliwości finansowych Miasta Rybnika, zostaną zabezpieczone w budżecie przez realizatora zadania. Dodatkowo planowane jest pozyskanie dofinansowania ze środków unijnych w ramach działań 6.2 i 10.24 programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego na lata 2021-2027.
4.1. Przygotowanie terenów inwestycyjnych	500 000	18 000 000	15 000 000	15 000 000	15 000 000	Urząd Miasta Rybnika – Centrum Inwestycji, Wydział Mienia	Środki finansowe, w miarę możliwości finansowych Miasta Rybnika, zostaną zabezpieczone w budżecie przez realizatorów zadania.
4.2. Promocja terenów inwestycyjnych i potencjału Rybnika	23 400	30 000	30 000	35 000	40 000	Urząd Miasta Rybnika – Wydział Strategii i Obsługi Inwestora	Środki finansowe, w miarę możliwości finansowych Miasta Rybnika, zostaną zabezpieczone w budżecie przez realizatora zadania.

Uwaga: powyższe kwoty mogą ulec zmianie. Ostateczne wartości planowanych wydatków w ramach poszczególnych zadań zostaną określone na etapie sporządzania budżetu Miasta Rybnika na kolejny rok budżetowy.

V. Monitoring i ewaluacja Programu.

Prowadzenie monitoringu i ewaluacji Programu pozwoli na ocenę stopnia osiągnięcia zaplanowanych zadań.

Proces monitoringu wdrażania Programu będzie obejmował:

- bieżącą weryfikację poziomu realizacji zadań w cyklu rocznym, na podstawie danych otrzymanych od jednostek odpowiedzialnych za realizację poszczególnych zadań,
- zbiorcze podsumowanie Programu w formie sprawozdania sporządzone do końca drugiego kwartału roku następnego. Sprawozdanie zostanie opublikowane w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta Rybnika.

Realizacja zadań opisanych w Programie będzie monitorowana ilościowo na podstawie wyznaczonych trendów wskazanych w tabeli „Wskaźniki monitoringowe Programu”.

Ewaluacja Programu zostanie przeprowadzona w ostatnim roku jego wdrażania lub po jego zakończeniu.

Monitoring, ewaluacja i koordynacja wdrażania całego Programu będą prowadzone przez Wydział Strategii i Obsługi Inwestora Urzędu Miasta Rybnika. Za wdrażanie poszczególnych przedsięwzięć odpowiedzialni będą właściciele zadań wskazani w rozdziale III Programu.

VI. Zgodność Programu ze Strategią rozwoju miasta Rybnika „Rybnik 2030”. Pierwszy krok transformacji.

Program wspierania przedsiębiorczości jest w stosunku do „Strategii rozwoju miasta Rybnika „Rybnik 2030”. Pierwszy krok transformacji.” programem wdrożeniowym realizując cele dotyczące rozwoju gospodarczego. Stąd dokonano oceny zgodności poszczególnych Celów Programu z Celami Strategii.

Przedstawione w Programie Cele są zgodne z celem strategicznym Strategii CS3. Miasto nowoczesne, a w szczególności celami operacyjnymi C3.2. Nowe specjalizacje gospodarcze Rybnika i C3.3. Rybnik przyjazny dla biznesu.

Poniżej przedstawiono zgodność z poszczególnymi kierunkami interwencji Strategii (oznaczenia K.3.2.1 – K.3.3.6).

Tabela 12: Zgodność celów Programu z kierunkami interwencji Strategii rozwoju miasta Rybnika „Rybnik 2030”. Pierwszy krok transformacji.

Cel Programu	K.3.2.1	K.3.2.2	K.3.2.3	K.3.2.4	K.3.2.5	K.3.2.6	K.3.2.7	K.3.2.8	K.3.2.9	K.3.3.1	K.3.3.2	K.3.3.3	K.3.3.4	K.3.3.5	K.3.3.6
Cel 1. Tworzenie dogodnych warunków do prowadzenia działalności gospodarczej w Rybniku	X	X		X					X	X				X	
Cel 2. Pobudzanie kreatywności i postawy przedsiębiorczej			X	X		X			X	X					
Cel 3. Efektywna współpraca międzysektorowa				X		X				X			X		X
Cel 4. Wzmocnienie atrakcyjności inwestycyjnej miasta							X			X	X				X

Źródło: Opracowanie własne.

VII. Wykaz tabel.

Tabela 1: Podmioty w Rybniku wpisane do rejestru REGON według kryterium liczby pracujących w latach 2019-2022.....	7
Tabela 2: Podmioty w Rybniku wpisane do rejestru REGON według wybranych form prawnych w latach 2019-2022.	8
Tabela 3: Zmiana liczby osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w Rybniku wpisanych do rejestru REGON według sekcji PKD w latach 2019-2022.....	9
Tabela 4: Podmioty gospodarcze o liczbie pracowników poniżej 250 pracowników na 10 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym w Rybniku na tle wybranych miast w latach 2019-2022.	11
Tabela 5: Działania Powiatowego Urzędu Pracy w Rybniku na rzecz wspierania przedsiębiorczości podejmowane w latach 2020-2022.	13
Tabela 6: Analiza SWOT.	18
Tabela 7: Schemat powiązań celów strategicznych Programu z czynnikami SWOT.	22
Tabela 8: Kluczowe zadania realizujące Cele strategiczne Programu.	23
Tabela 9: Wskaźniki monitoringowe Celów Programu.....	31
Tabela 10: Wskaźniki monitoringowe zadań Programu.	32
Tabela 11: Szacowany budżet Programu na lata 2023 – 2027.	35
Tabela 12: Zgodność celów Programu z kierunkami interwencji Strategii rozwoju miasta Rybnika „Rybnik 2030”. Pierwszy krok transformacji.....	40

VIII. Wykaz rysunków.

Rysunek 1: Podmioty gospodarcze na 10 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym w gminach miejskich województwa śląskiego w 2022 roku – Rybnik na tle innych miast.	12
--	----

IX. Wykaz załączników.

Załącznik 1: Opis wskaźników monitoringowych zadań Programu.

Załącznik 2: Badania ankietowe – wyciąg z odpowiedzi.

Załącznik 1:

Opis wskaźników monitoringowych zadań Programu.

Cel 1. Tworzenie dogodnych warunków do prowadzenia działalności gospodarczej w Rybniku

Zadanie	Wskaźnik	Opis wskaźnika
1.1. Program „Lokale na start”	Liczba lokali przeznaczonych dla nowo powstających firm, na preferencyjnych warunkach najmu	Lokale przeznaczone dla nowo powstających firm, na preferencyjnych warunkach najmu w ramach programu „Lokale na start”.
1.2. Zwolnienia z podatku od nieruchomości w ramach pomocy de minimis	Liczba podmiotów gospodarczych korzystających ze zwolnień podatkowych w podatku od nieruchomości	Podmioty gospodarcze korzystające ze zwolnień podatkowych w podatku od nieruchomości w ramach przyjętego programu.
1.3. Promocja lokalnych firm	Liczba działań promujących lokalnych przedsiębiorców	Działania promujące lokalne firmy realizowane za pośrednictwem: <ul style="list-style-type: none"> – miejskich profili społecznościowych, – miejskiej strony internetowej – profilu na LinkedIn /Invest-in-rybnik, – inne działania.
1.4. Baza lokali użytkowych na wynajem	Liczba działań promujących bazę lokali użytkowych na wynajem	Działania promująco-informacyjne realizowane za pośrednictwem: <ul style="list-style-type: none"> – miejskich profili społecznościowych, – miejskiej strony internetowej – profilu na LinkedIn /Invest-in-rybnik, – inne działania.

Zadanie	Wskaźnik	Opis wskaźnika
1.5. Wsparcie tworzenia i działania startup'ów oraz firm z sektora nowoczesnych technologii	Liczba działań informacyjnych dotyczących rozwoju startup'ów i firm z branży nowych technologii	Działania informacyjne realizowane za pośrednictwem: <ul style="list-style-type: none"> – miejskich profili społecznościowych, – miejskiej strony internetowej – profilu na LinkedIn /Invest-in-rybnik, – inne działania.

Cel 2. Pobudzenie kreatywności i postawy przedsiębiorczej rybniczán

Zadanie	Wskaźnik	Opis wskaźnika
2.1. Inicjatywa Rybnik dla biznesu	Liczba zorganizowanych spotkań edukacyjnych o tematyce związanej z przedsiębiorczością	Spotkania dedykowane zarówno przedsiębiorcom jak i osobom fizycznym zainteresowanym tematem przedsiębiorczości. Spotkania organizowane przez Wydział Strategii i Obsługi Inwestora Urzędu Miasta Rybnika przy współpracy z Partnerami.
2.2. Partnerstwo w dzieleniu się wiedzą	Liczba pozyskanych partnerów zainteresowanych współpracą w ramach Partnerstwa dzielenia się wiedzą	Podpisane listy intencyjne lub porozumienia o wzajemnej współpracy w ramach programu dzielenia się wiedzą.
2.3. Konferencja Rybnik dla biznesu	Liczba uczestników konferencji	Liczba uczestników konferencji „Rybnik dla biznesu” obejmująca osoby biorące udział w panelach szkoleniowych oraz wieczornej gali.
2.4. Konkurs pn. Rybnicki biznesplan	Liczba złożonych prac w konkursie	Złożone prace w konkursie Rybnicki biznesplan.

Zadanie	Wskaźnik	Opis wskaźnika
2.5. „Rybnickie laboratorium zmian” w ramach projektu „Rybnik - w kierunku zielonej przyszłości”	Liczba opracowanych i przeprowadzonych działań w dwóch filarach: rozwój postaw przedsiębiorczych rybniczian oraz wzmocnienie roli kobiet jako lokalnych liderów	Aktywności tj. spotkania, szkolenia, warsztaty i inne formy przekazywania wiedzy zrealizowane ramach projektu.

Cel 3. Współpraca międzysektorowa

Zadanie	Wskaźnik	Opis wskaźnika
3.1. Efektywna komunikacja samorządu z lokalnymi przedsiębiorcami	Liczba przeprowadzonych działań konsultacyjnych lub informacyjnych dotyczących tworzenia lub zmiany przepisów związanych z funkcjonowaniem przedsiębiorców w Rybniku (narastająco od roku bazowego)	Działania realizowane w formie: <ul style="list-style-type: none"> – spotkań bezpośrednich z przedstawicielami środowiska przedsiębiorców, – spotkania online, – konsultacje i powiadomienia o zmianach w formie e-mail, – komunikacja za pośrednictwem miejskich mediów społecznościowych i miejskiej strony internetowej, – inne działania.
3.2. Współpraca z podmiotami otoczenia biznesu	Liczba wspólnie zorganizowanych aktywności promujących przedsiębiorczość i postawy przedsiębiorcze	Wspólne aktywności dotyczące prezentacji oferty instytucji samorządu gospodarczego, obustronnej promocji organizowanych wydarzeń. Nawiązanie współpracy z podmiotami otoczenia biznesu potwierdzone w formie pisemnej.

Zadanie	Wskaźnik	Opis wskaźnika
3.3. Kształcenie uczniów we współpracy z lokalnymi przedsiębiorcami oraz promowanie kształcenia ustawicznego	Liczba aktywności obejmująca: <ul style="list-style-type: none"> – spotkania uczniów z przedsiębiorcami, – promocję kształcenia ustawicznego, – spotkania edukacyjne przeprowadzone w ramach projektów realizowanych w działaniach 6.2 i 10.24 	Spotkania uczniów rybnickich szkół z przedsiębiorcami, zarówno w szkole jak i w siedzibie przedsiębiorcy. Aktywności promujące kształcenie ustawiczne, w tym te realizowane za pomocą dostępnych miejskich kanałów komunikacji. Aktywności takie jak spotkania, szkolenia, warsztaty, webinaria, wizyty studyjne i inne formy przekazywania wiedzy zrealizowane ramach projektów.

Cel: 4. Wzmocnienie atrakcyjności inwestycyjnej miasta

Zadanie	Wskaźnik	Opis wskaźnika
4.1. Przygotowanie terenów inwestycyjnych	Powierzchnia przygotowanych terenów inwestycyjnych	Powierzchnia terenów inwestycyjnych rozumiana jako powierzchnia nowych terenów oraz powierzchnia terenów, na których poczyniono inwestycje związane z uzbrojeniem. Wartość wskaźnika liczona narastająco od roku bazowego.
4.2. Promocja terenów inwestycyjnych i potencjału Rybnika	Liczba działań promujących tereny inwestycyjne	Działania promujące realizowane za pośrednictwem: <ul style="list-style-type: none"> – miejskich profili społecznościowych, – miejskiej strony internetowej – profilu na LinkedIn /Invest-in-rybnik, – promocja w trakcie spotkań branżowych, – inne działania.

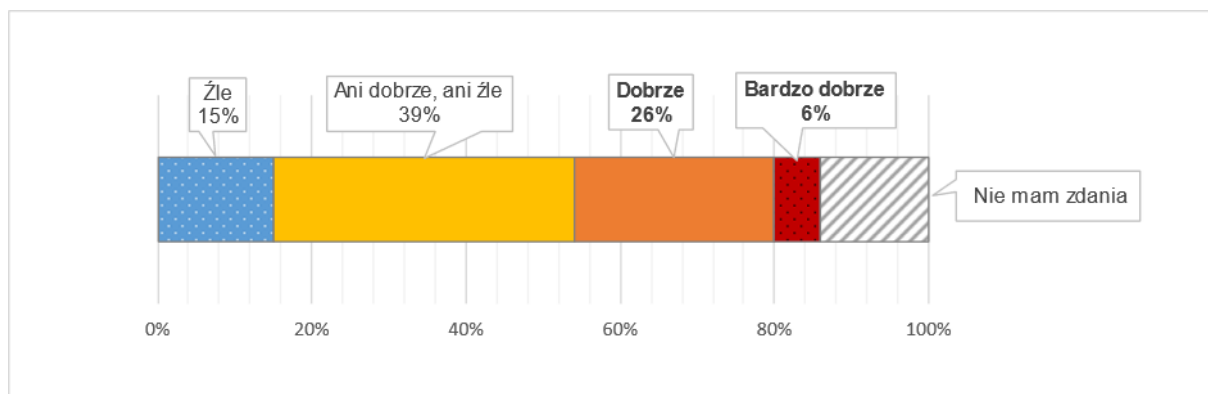
Załącznik 2:

Badania ankietowe – wyciąg z odpowiedzi.

Wyciąg z uzyskanych odpowiedzi w trakcie przeprowadzonych ankiet wśród przedsiębiorców, osób planujących założyć własną działalność gospodarczą oraz młodzieży z rybnickich szkół ponadpodstawowych. Badania przeprowadzono w okresie od 6 do 24 marca 2023 r. Numery odpowiadają numerom pytań postawionych w poszczególnych ankietach.

Pytania skierowane do przedsiębiorców. [N = 164]

Pytanie: 9. Jak ocenia Pan/Pani atrakcyjność Rybnika pod względem warunków do prowadzenia działalności gospodarczej w porównaniu do innych lokalizacji w regionie?

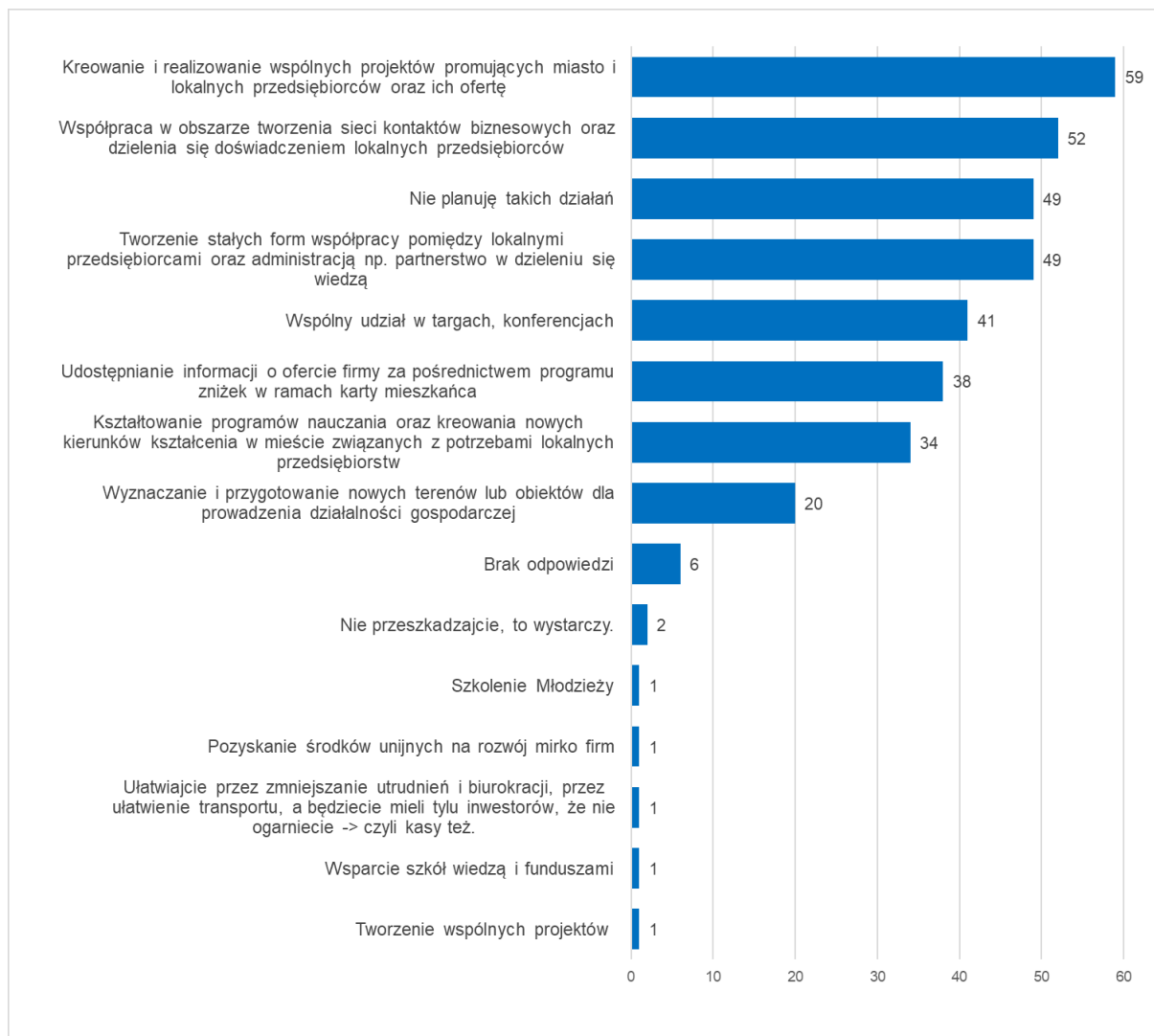

Pytanie: 14. Proszę wskazać 5 najważniejszych usług i ofert, które należy rozwinąć w Rybniku na rzecz rozwoju i wzmocnienia konkurencyjności istniejących przedsiębiorstw.

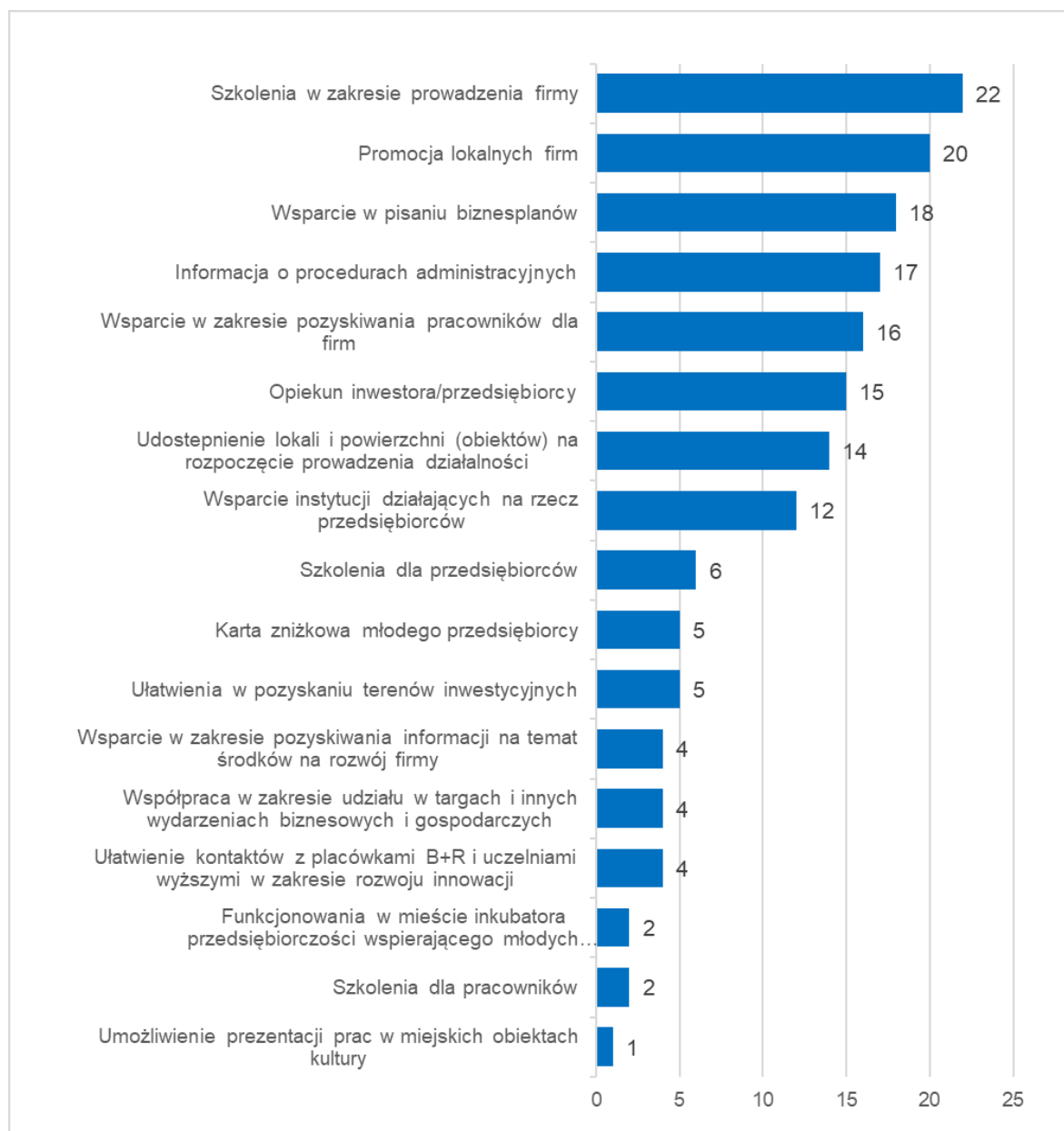

Pytanie: 16. W jakim zakresie chciałby/chciałaby Pan/Pani współpracować z administracją Miasta Rybnika. Proszę wskazać 3 priorytetowe odpowiedzi.

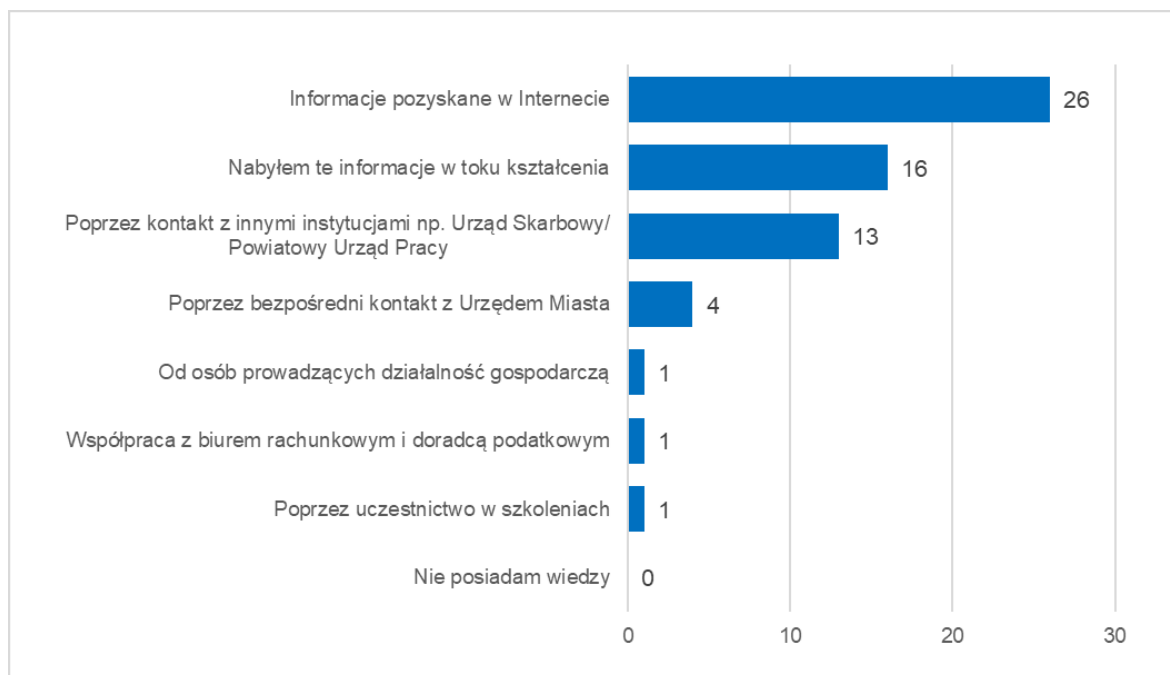

Pytania skierowane do mieszkańców planujących rozpoczęcie działalności gospodarczej. [N = 41]

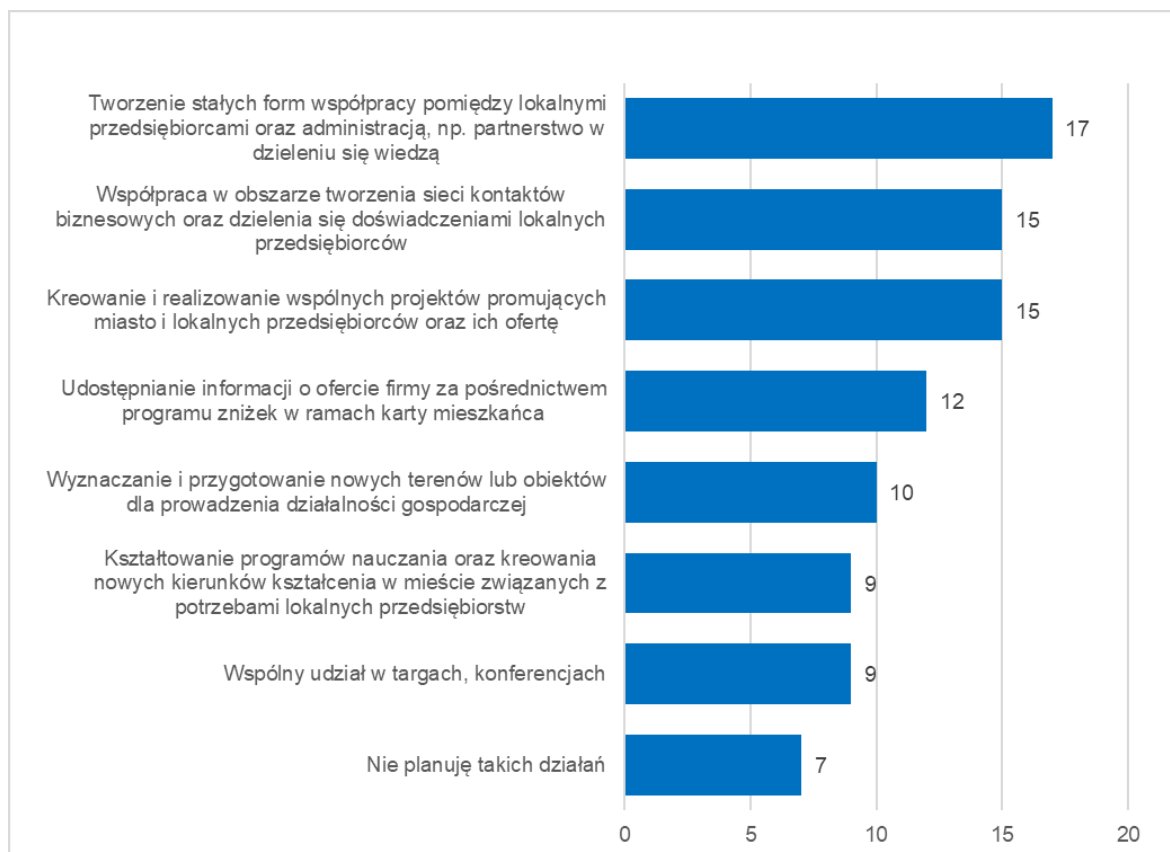
Pytanie: 8. Jakiego wsparcia oczekuje Pan/Pani w zakresie uruchomienia własnej działalności gospodarczej? (Maksymalnie 5 odpowiedzi)

Pytanie: 10. Gdzie zdobywał/a Pan/Pani wiedzę na temat obowiązków i procedur związanych z rozpoczęciem prowadzenia działalności gospodarczej? (Maksymalnie 2 odpowiedzi).

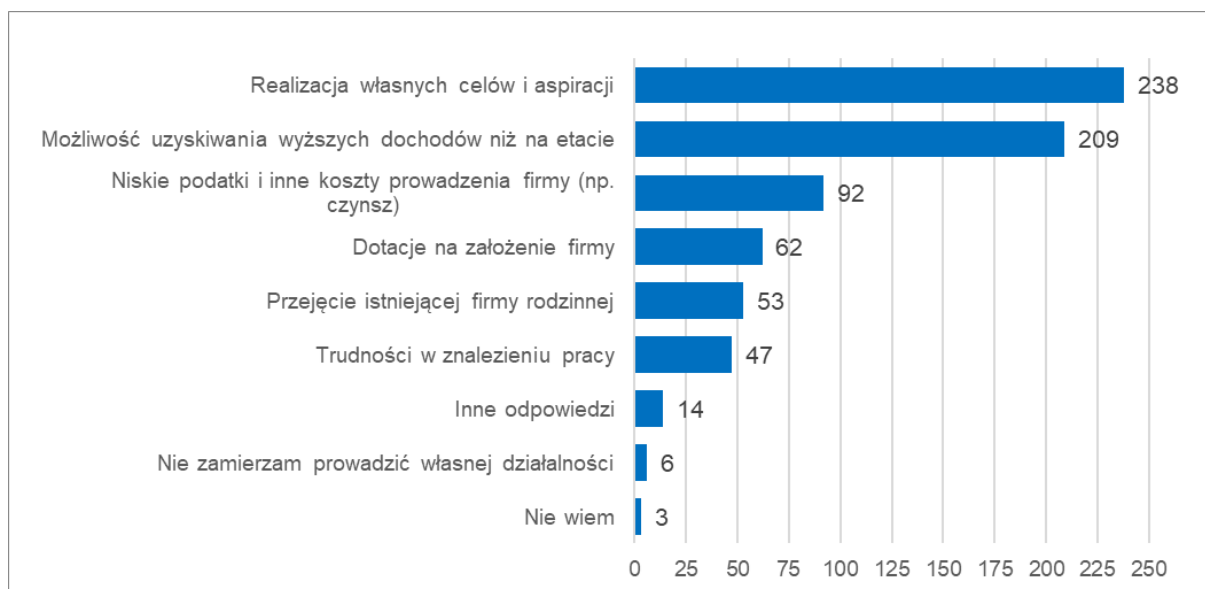
Pytanie: 12. W jakim zakresie chciałby Pan/chciałaby Pani współpracować z administracją Miasta. Prosimy zaznaczyć 3 priorytetowe odpowiedzi.

Pytania skierowane do młodzieży z rybnickich szkół ponadpodstawowych.

[N = 316]

Pytanie: 11. Co skłoniłoby Cię do rozpoczęcia własnej działalności gospodarczej? (Maksymalnie 3 odpowiedzi).

Pytanie: 12. Jakie są Twoim zdaniem kluczowe bariery w rozpoczęciu działalności gospodarczej? (Maksymalnie 2 odpowiedzi).

Pytanie: 13. Jakiego wsparcia oczekujesz w zakresie uruchomienia własnej działalności gospodarczej? (Maksymalnie 5 odpowiedzi).

